

Lovforslag nr. L 105. Fremsat den 7. december 1989 af kulturministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om Den kulturelle Fond og om visse bevillinger på ophavsretsområdet

§ 1. Den kulturelle Fond har fortrinsvis til formål at fremme tonekunsten, særlig i teatrets tjeneste. Fondens midler tilvejebringes gennem:

- 1) Et tilskud fra statskassen på 220.000 kr., der forfalder til udbetaling den 1. juli hvert år for det løbende finansår.
- 2) Et tilskud fra Danmarks Radio på 325.000 kr., der forfalder til udbetaling den 1. juli hvert år for det løbende finansår.
- 3) 5 pct. afgift af den i § 4 omhandlede virksomhed, dog således at afgiftssatsen fra finansåret 1992 aftrappes med 1 procentpoint pr. år.
- 4) 5 pct. afgift af de mellem danske teaterledere og udenlandske repræsentanter for forfattere og komponister aftalte opførelshonorarer, dog således at afgiftssatsen fra finansåret 1992 aftrappes med 1 procentpoint pr. år. Afgiften tilbageholdes af den pågældende teaterleder og indbetales af denne til de af kulturministeren i henhold til § 4 autoriserede institutioner mv., hvorfra den overføres til Den kulturelle Fond.
- 5) Eventuelle tilskud fra anden side.

§ 2. Kulturministeren træffer bestemmelse om anvendelsen af fondens midler.

Stk. 2. Statens Musikråd varetager administrationen af de fondsmidler, der anvendes til fremme af tonekunsten.

§ 3. Udover afgiften til Den kulturelle Fond i henhold til § 1, nr. 4, erlægges 2 pct. afgift af de mellem danske teaterledere og udenlandske repræsentanter for forfattere og komponister aftalte opførelshonorarer til de institutioner mv., der er autoriseret af kulturministeren.

§ 4. Erhvervsmæssig eller andelsmæssig forretningsvirksomhed, hvorved en repræsentant for indehaveren af ophavsretten eller en kontraktmæssig indehaver af denne ret afslutter kontrakter om offentlig fremførelse af et dramatisk værk eller musikværk, der er beskyttet efter lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker, kræver tilladelse fra kulturministeren. Ministeren kan fastsætte nærmere vilkår for tilladelsen.

Stk. 2. Kontrakter, der er indgået i strid med stk. 1, er ugyldige.

§ 5. Loven træder i kraft den 1. januar 1991.

Stk. 2. §§ 7-9 i lov om Det kgl. Teater og om oprettelsen af en kulturel fond, jf. lovbekendtgørelse nr. 898 af 15. december 1986, ophæves.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er, bortset fra mindre redaktionelle ændringer, en genfremsættelse af forslag til lov om Den kulturelle Fond og om visse bevillinger på ophavsretsområdet, der blev fremsat for Folketinget i folketingssamlingen 1988–1989 (nr. L 199), jf. Folketingstidende 1988–89, Forhandl., sp. 6699. Lovforslaget afløser §§ 7–9 i lov nr. 40 af 14. februar 1935 om Det kgl. Teater og om oprettelsen af en kulturel fond, jf. lovbekendtgørelse nr. 898 af 15. december 1986. I et samtidig fremsat forslag til teaterlov foreslås bestemmelserne om Det kgl. Teater (lovens §§ 1–6) overført til teaterlovens kap. 2. Herved ophæves loven fra 1935 i sin helhed. Desuden foreslås bestemmelsen i § 35 i teaterloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 900 af 15. december 1986, overført til nærværende lov.

Lovforslaget omhandler tre emner: for det første Den kulturelle Fond (§§ 1–2), for det andet spørgsmålet om en særlig kontraheringsafgift til KODA-DRAMATIK og DRAMA-RET (§ 3) og for det tredje visse bevillinger på ophavsretsområdet (§ 4).

Med hensyn til Den kulturelle Fond, jf. 1935-lovens § 7, har forslaget som udgangspunkt lov nr. 334 af 4. juni 1986 om ændring af lov om Det kgl. Teater og oprettelsen af en kulturel fond, jf. Folketingstidende 1985–86, Forhandl., sp. 6277, 7157, 10305 og 11963, Tillæg A, sp. 4255, samt Tillæg B, sp. 1419 og 1837. Ved denne ændringslov skabtes hjemmel for et trinvist bortfald af de 10 pct. afgifter, der indtil da havde været betalt til Den kulturelle Fond af dels KODA, KODA-DRAMATIK og DRAMA-RET (§ 7, stk. 3, litra c), dels teaterledere, som indgår aftaler direkte med udenlandske repræsentanter for rettighedshavere (§ 7, stk. 3, litra d). Afgifterne reduceres ifølge ændringsloven med 1 procentpoint pr. år fra og med finansåret 1987. For finansåret 1991 er satsen således 5 pct., og i 1996 vil afgiften være helt bortfaldet.

Den særlige 2 pct. afgift, som teaterledere skal erlægge til KODA-DRAMATIK og DRAMA-RET af de med udenlandske repræsentanter for forfattere og komponister aftalte opførelshonorarer, har hidtil været hjemlet i teaterlovens § 35 som ændret ved lov

nr. 292 af 6. juni 1984. Bestemmelsen hører efter sit indhold hjemme i sammenhæng med reglerne om visse bevillinger til mellemmandsvirksomhed på ophavsretsområdet (lovforslagets § 4). Det foreslås derfor at overføre bestemmelsen fra teaterloven.

Bestemmelsen om visse bevillinger på ophavsretsområdet er overført fra 1935-lovens § 8 som ændret ved lov nr. 174 af 13. april 1938, idet der er foretaget enkelte redaktionelle ændringer. § 8 danner bl.a. grundlag for den eneretsbevilling, der er udstedt til KODA med hensyn til opkrævning af afgifter for offentlig fremførelse af beskyttet musik.

Lovforslaget medfører ikke direkte økonomiske konsekvenser for staten eller kommunerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Forslaget svarer til den gældende lovs § 7, stk. 1–3, med enkelte ændringer af redaktionel karakter.

Til § 2

Forslaget til § 2, stk. 1, er en præcisering af ministerens overordnede bemyndigelse til at træffe bestemmelse om anvendelsen af midlerne i Den kulturelle Fond, jf. herved formålsbestemmelsen i § 1, mens stk. 2 er enslydende med den gældende lovs § 7, stk. 4. Udover de midler, der administreres af Statens Musikråd, ydes efter fast praksis et tilskud til Det kgl. Teater og Danske Dramatikeres Forbund. Tilskuddene var i 1986 på henholdsvis 650.000 kr. og 35.000 kr. Ifølge ændringsloven fra 1986 reduceres disse tilskud i overensstemmelse med den trinvis reduktion af afgiften til Den kulturelle Fond. Dette indebærer, at tilskuddene reduceres med en tiendedel hvert år, således at de i 1990 udgør 390.000 kr. til Det kgl. Teater og 21.000 kr. til Danske Dramatikeres Forbund, og at de bortfalder helt i 1996. Dette opvejes af tilsvarende forøgelse af bevillinger på de årlige finanslove.

Til § 3

Forslaget svarer med enkelte redaktionelle ændringer til § 35 i den gældende teaterlov. Efter § 35

svares en afgift på 2 pct. af de mellem danske teaterledere og udenlandske repræsentanter for forfattere og komponister aftalte opførelshonorarer. Afgiften tilfalder ikke Den kulturelle Fond, men de af kulturministeren autoriserede institutioner (KODA-DRAMATIK og DRAMA-RET, jf. lovforslagets § 4). Som nævnt i de almindelige bemærkninger hører bestemmelsen efter sit indhold hjemme i sammenhæng med de særlige bevillingsregler på ophavsretsområdet, jf. bemærkningerne nedenfor til § 4, hvorfor det foreslås at overføre den fra teaterloven.

Til § 4

Forslaget svarer til den gældende lovs § 8 med enkelte redaktionelle ændringer, bl.a. som følge af den i 1961 gennemførte lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker, jf. lovbekendtgørelse nr. 453 af 23. juni 1989, der afløste lov om forfatterret og kunstnerret fra 1933. Bevillingshavere i henhold til bestemmelsen er KODA (musikrettigheder), KODA-DRAMATIK (musikdramatiske rettigheder) og DRAMA-RET (dramatiske rettigheder). Bevillingsordningen indebærer, at de nævnte organisationer har en eneret til at drive mellemmandsvirksomhed for så vidt angår indgåelse af aftaler om offentlig fremførelse af dramatiske værker og musikværker. Det bemærkes, at der med udeladelsen af ordene »person, institution eller sammenslutning« ikke er tilsigtet nogen ændring i den hidtidige retstilstand, men blot en forenkling af lovteksten.

Til § 5

Det foreslås at lade loven træde i kraft den 1. januar 1991. Forslaget er udformet i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i forslaget til teaterlov.

I og med ophævelsen af 1935-lovens §§ 7-9 ophæves loven i sin helhed, idet dens øvrige bestemmelser – §§ 1-6 – foreslås ophævet i § 29 i forslaget til teaterlov. Sammesteds ophæves § 35 i den gældende teaterlov.

Til § 6

1935-loven om Det kgl. Teater og om oprettelsen af en kulturel fond er sat i kraft for Færøerne, men gælder ikke for Grønland. De udstedte eneretsbevillinger, herunder bevillingen til KODA, er således gældende på Færøerne. I Grønland har KODA i praksis uden særlig bevilling foretaget opkrævning af musikafgifter på grundlag af fuldmagter fra de enkelte komponister m.fl.

På baggrund af de siden 1935 gennemførte hjemmestyreordninger (lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre og lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre) finder ministeriet det rigtigst, at en ikrafttræden på Færøerne og i Grønland kun bør ske efter forhandling med de færøske og grønlandske hjemmestyremyndigheder.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1. Den kulturelle Fond har fortrinsvis til formål at fremme tonekunsten, særlig i teatrets tjeneste. Fondens midler tilvejebringes gennem:

- 1) Et tilskud fra statskassen på 220.000 kr., der forfalder til udbetaling den 1. juli hvert år for det løbende finansår.
- 2) Et tilskud fra Danmarks Radio på 325.000 kr., der forfalder til udbetaling den 1. juli hvert år for det løbende finansår.
- 3) 5 pct. afgift af den i § 4 omhandlede virksomhed, dog således at afgiftssatsen fra finansåret 1992 aftrappes med 1 procentpoint pr. år.
- 4) 5 pct. afgift af de mellem danske teaterledere og udenlandske repræsentanter for forfattere og komponister aftalte opførelseshonorarer, dog således at afgiftssatsen fra finansåret 1992 aftrappes med 1 procentpoint pr. år. Afgiften tilbageholdes af den pågældende teaterleder og indbetales af denne til de af kulturministeren i henhold til § 4 autoriserede institutioner mv., hvorfra den overføres til Den kulturelle Fond.
- 5) Eventuelle tilskud fra anden side.

Lov om Det kgl. Teater og om oprettelsen af en kulturel fond

§ 7. Der oprettes under Undervisningsministeriet en kulturel fond, indtil videre fortrinsvis til fremme af tonekunsten, særlig i teatrets tjeneste.

Stk. 2. Som grundkapital henlægges til denne fond restbeløbet af den til institutionen »Dobbeltscenen« i henhold til lov nr. 44 af 14. februar 1930 § 1 henlagte kapital.

Stk. 3. Fondens midler tilvejebringes i øvrigt gennem:

- a) Et tilskud fra statskassen på 220.000 kr. som svarende til forlystelsesaftagten af Det

kgl. Teateres forestillinger og forfaldne til udbetaling hvert års 1. juli for det løbende finansår.

- b) Et tilskud fra Statsradiofonien på 325.000 kr. som svarende til en forlystelsesaftagten af Statsradiofoniens udsendelser og forfaldende til udbetaling hvert års 1. juli for det løbende finansår.
- c) 10 pct. afgift af den i § 8 omhandlede koncessionerede virksomhed, dog således at afgiftssatsen fra finansåret 1987 aftrappes med 1 procentpoint pr. år.
- d) 10 pct. afgift af de mellem danske teaterledere og udenlandske repræsentanter for forfattere og komponister aftalte opførelseshonorarer, dog således at afgiftssatsen fra finansåret 1987 aftrappes med 1 procentpoint pr. år. Afgiften tilbageholdes af den pågældende teaterleder og indbetales af denne til de af ministeriet for kulturelle anliggender i henhold til § 8, stk. 1, autoriserede institutioner, hvorfra den overføres til Den kulturelle Fond.
- e) Eventuelle tilskud fra anden side.

Stk. 4.

§ 2. Kulturministeren træffer bestemmelse om anvendelsen af fondens midler.

Stk. 2. Statens Musikråd varetager administrationen af de fondsmidler, der anvendes til fremme af tonekunsten.

Lov om Det kgl. Teater og om oprettelsen af en kulturel fond

§ 7.

Stk. 4. Statens Musikråd varetager administrationen af de fondsmidler, der anvendes til fremme af tonekunsten.

Bilag til f. t. l. om Den kulturelle Fond

§ 3. Udover afgiften til Den kulturelle Fond i henhold til § 1, nr. 4, erlægges 2 pct. afgift af de mellem danske teaterledere og udenlandske repræsentanter for forfattere og komponister aftalte opførelshonorarer til de institutioner mv., der er autoriseret af kulturministeren.

Teaterloven

§ 35. Ud over afgiften til Den Kulturelle Fond erlægges i det tilfælde, der er omtalt i § 34, 2 pct. af de aftalte opførelshonorar i afgift til de institutioner, der er autoriseret af ministeren for kulturelle anliggender.

§ 4. Erhvervsmæssig eller andelsmæssig forretningsvirksomhed, hvorved en repræsentant for indehaveren af ophavsretten eller en kontraktmæssig indehaver af denne ret afslutter kontrakter om offentlig fremførelse af et dramatisk værk eller musikværk, der er beskyttet efter lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker, kræver tilladelse fra kulturmi-

nisteren. Ministeren kan fastsætte nærmere vilkår for tilladelsen.

Stk. 2. Kontrakter, der er indgået i strid med stk. 1, er ugyldige.

Lov om Det kgl. Teater og om oprettelsen af en kulturel fond

§ 8. Erhvervsmæssig eller andelsmæssig forretningsvirksomhed, hvorved en person, institution eller sammenslutning som repræsentant for indehaveren af forfatterretten eller komponistretten eller som kontraktmæssig indehaver af denne ret afslutter kontrakter angående et i henhold til Lov nr. 149 af 26. april 1933 beskyttet dramatisk værks eller musikværks offentlige opførelse eller udførelse, er kun tilladt, når bevilling fra ministeren foreligger og på de vilkår, der fastsættes af denne.

Stk. 2. Kontrakter af den omhandlede art, der er bragt i stand i strid med foranstående, er ugyldige.